

PERSBERICHT

Nummer SE-169
Datum 3 februari 2020
Inlichtingen bij Samira Errami
(020) 205 16 23
serrami@eib.nl

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

Afhankelijkheid van primaire grondstoffen in de bouw moeilijk te doorbreken

Het aanbod van secundair materiaal uit sloop van woningen en overige gebouwen is niet voldoende om in de vraag voor nieuwe gebouwen te voorzien. Uit het eerste beeld voor 2014 blijkt dat de vraag naar materiaal voor de bouw en renovatie van woningen en overige gebouwen 2½ keer zo groot was als het aanbod van materiaal vanuit sloop en renovatie. Als bedacht wordt dat materiaal vanuit sloop niet volledig hoogwaardig kan worden hergebruikt, is de discrepantie tussen aanbod en vraag feitelijk nog groter. In de komende decennia kan de discrepantie wel kleiner worden, maar niet in grote mate worden overbrugd. Het volledig afscheid nemen van het gebruik van primaire materialen is dan een traject van lange adem en vereist bovendien gerichte beleidsinspanningen.

Dit concludeert het EIB in samenwerking met Metabolic en SGS Search in de zojuist verschenen studie 'Materiaalstromen, milieu-impact en energieverbruik in de woning- en utiliteitsbouw' die is verricht in opdracht van RVO voor de Transitieagenda circulaire bouwconomie.

Ingaande materiaalstroom woning- en utiliteitsbouw factor 2,5 groter dan uitgaande stroom

In 2014 werden zo'n 45.000 woningen gebouwd en 11.000 gesloopt. Daarnaast werd 6.200.000 m² BVO nieuwe utiliteitsgebouwen neergezet en werd zo'n 2.800.000 m² BVO gesloopt. De herstel en verbouwproductie voor de woning- en utiliteitsbouw samen besloeg zo'n € 11 miljard. De totale ingaande stroom materialen die hieruit voortvloeide kwam neer op 17,6 miljoen ton materiaal terwijl de totale uitgaande stroom 7,3 miljoen ton materiaal bedroeg. De vraag naar bouwmaterialen vanuit de nieuwbouw en renovatie in 2014 was hiermee bijna 2,5 keer groter dan het theoretisch maximale aanbod uit de sloop en renovatie. Zelfs als directe hoogwaardige toepassing in de praktijk mogelijk zou zijn, zou minder dan de helft (41%) van de totale vraag binnen de keten kunnen worden gerealiseerd.

Discrepantie neemt in de tijd af, maar kan de komende decennia nog niet worden overbrugd

Vooraf dankzij de relatieve krimp van de nieuwbouwproductie ten opzichte van de sloop in de woningbouw is de verwachting dat het verschil tussen de vraag naar en het theoretisch maximale aanbod van materiaal daalt van een factor 2,5 in 2014 naar een factor 1,7 in 2030. Hierdoor zou in theorie 59% van de benodigde materialen uit de keten in 2030 zelf kunnen worden gewonnen. Ook hier geldt dat in de praktijk een beduidend kleiner aandeel hoogwaardig zal kunnen worden hergebruikt, waardoor de vraag naar primaire materialen zal blijven bestaan.

Beeld discrepantie ingaande en uitgaande stromen verschilt per materiaalstroom

Ook op per materiaalstroom zijn er discrepanties tussen de vraag en het theoretische aanbod. Opvallend grote verschillen liggen bij glas en isolatiemateriaal (factor 3 tot 3,5). Strengere EPC-eisen voor nieuwbouw en renovaties zijn hiervan de oorzaak. Van

kalkzandsteen komt juist meer vrij dan wordt gevraagd. Minder vraag naar dit soort materiaal vanuit de nieuwbouw ligt hieraan ten grondslag. Voor keramiek en hout is er een relatief klein verschil tussen vraag en aanbod (factor 1,2 en 1,7).

Sturen op materiaalmassa heeft beperkt invloed op milieu-impact bouw

Het sturen op materiaalmassa alleen is niet voldoende om tot doelmatige verduurzaming van de bouwsector te komen. Oorzaak hiervan ligt bij het uiteenlopen van de massa en de milieu-impact van bouw- en sloopmaterialen. Zo zijn massieve materialen in funderingen en ruwbouw goed voor 80% van de massa, maar hebben deze materialen een veel kleiner aandeel in de milieu-impact in MKI (45%). Het omgekeerde geldt voor werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties die minder dan 1% van de massa beslaan, tegenover 9% van de milieu-impact in MKI.

Kansen voor circulariteit langs vier lijnen

De bouwopgave circulair invullen door enkel het toepassen van secundair materiaal is nu en in de toekomst beperkt mogelijk. Er komt gewoonweg niet genoeg materiaal vrij om in de vraag te voorzien. Dit beeld wordt versterkt wanneer rekening wordt gehouden met de toepassingsmogelijkheden in de praktijk. Hierdoor zullen gerichte inspanningen nodig zijn om in de toekomst goeddeels afscheid te kunnen nemen van primaire materialen. Deze inspanningen zullen bovendien tijd kosten. Om middels circulair bouwen een zo gunstig mogelijke milieubalans te realiseren kan langs vier lijnen worden gewerkt:

- het bevorderen van hergebruik door de toepassingsmogelijkheden te vergroten;
- minder gebruik van primair materiaal door anders te ontwerpen en slimmer te bouwen;
- levensduur verlengende technieken op de bestaande voorraad toe te passen;
- en primaire materialen met een zo laag mogelijke milieu-impact te gebruiken.

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina

2